

KOMENTÁŘ

9. března 2023

Domácnosti v Ústeckém kraji - výsledky SLDB 2021

Z dlouhodobého pohledu se v Ústeckém kraji, stejně jako v celé České republice, zvyšuje počet hospodařících domácností, ale zmenšuje se jejich velikost. Porovnání zjištěných údajů s ostatními kraji ukazuje, že Ústecký kraj má třetí nejnižší podíl rodinných domácností. Podíl rodin tvořených 2 a více rodinami je druhý nejnižší mezi kraji. Vysoké zastoupení domácností jednotlivců řadí kraj na třetí nejvyšší příčku, podíl jednotlivců v rámci nerodinných domácností byl dokonce druhý nejvyšší v ČR.

Podle výsledků sčítání, které proběhlo v roce 2021, bylo v Ústeckém kraji zjištěno 377 305 hospodařících domácností. Na celkovém počtu domácností České republiky se kraj podílel 7,8 % a tento podíl byl pátý nejvyšší mezi kraji. Celkový počet hospodařících domácností tvořilo 56,2 % rodinných domácností a 43,8 % domácností nerodinného typu.

Za posledních 50 let se počet hospodařících domácností v kraji zvýšil téměř o 40 %, tj. o 107,4 tisíc domácností, průměrný počet členů domácností přitom poklesl z 2,8 v roce 1970 na 2,1 v roce 2021.

Zmenšování domácností souvisí se změnami v jejich struktuře, která odráží měnící se socioekonomické podmínky. Ubývá domácností, které mají vysoký počet členů, úplných rodin a naopak stále rychleji roste počet domácností jednotlivců.

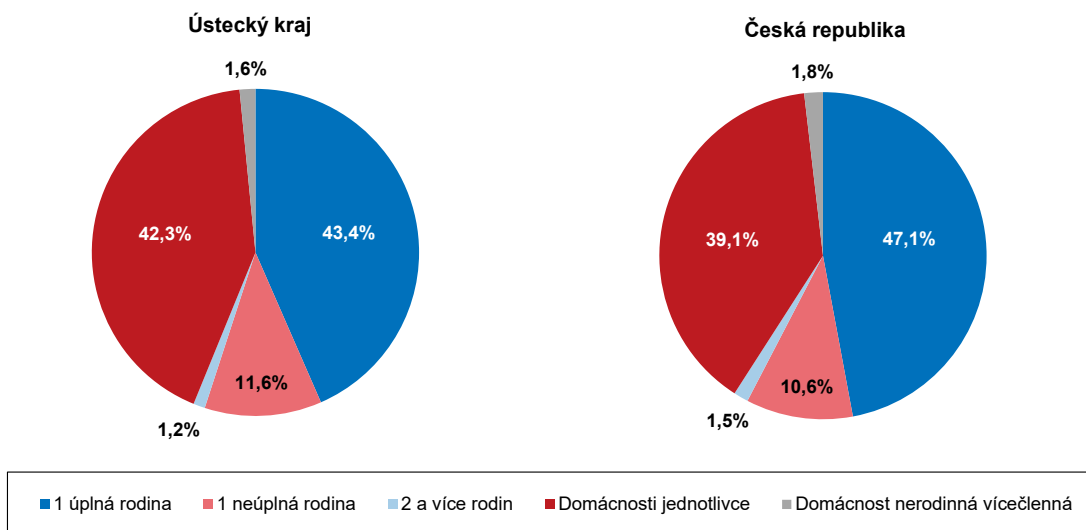
Ve struktuře hospodařících domácností tvoří ještě stále nejvyšší podíl **rodinné domácnosti**, ve většině krajů i v průměru republiky na ně připadají zhruba od jedné poloviny po dvě třetiny z celkového počtu domácností. V Ústeckém kraji byl tento podíl v porovnání s ostatními kraji **třetí nejnižší** a představoval výše zmíněných 56,2 %, necelých 50 % rodinných domácností mělo hlavní město Praha a nejvyšší zastoupení rodinných domácností (65,2 %) bylo v Kraji Vysočina.

V Ústeckém kraji, stejně jako ve většině krajů, jsou v rámci hospodařících domácností nejpočetněji zastoupeny **úplné rodiny s podílem 43,4 %**, který je **třetí nejnižší v mezikrajovém srovnání** po hlavním městě Praze a Karlovarském kraji. Naproti tomu nejvyšší podíl úplných rodin žije v Kraji Vysočina (53,0 %). Padesátiprocentní zastoupení měly úplné rodiny ještě v Pardubickém, Středočeském a Zlínském kraji.

Úplné rodiny jsou reprezentovány zejména **manželskými páry**, v Ústeckém kraji zaujímaly 73,9 %, v mezikrajovém srovnání byl tento podíl třetí nejnižší po hlavním městě Praze a Karlovarském kraji. Na formální soužití druha a družky, tzv. **faktická manželství** připadlo v roce 2021 v kraji 25,8 % z celkového počtu úplných rodin. Tento podíl byl třetí nejvyšší (po hlavním městě Praze a Karlovarském kraji).

KOMENTÁŘ

Složení domácností v Ústeckém kraji a v České republice v roce 2021

Druhým nejčetnějším typem hospodařících domácností jsou **domácnosti jednotlivců**, jejichž zastoupení se z dlouhodobého pohledu stále zvyšuje. Zatímco v roce 1970 byla v Ústeckém kraji zhruba každá pátá až šestá domácnost domácností jednotlivce, v roce 2021 to byla již zhruba každá druhá až třetí domácnost. V Ústeckém kraji bylo v roce 2021 celkem 159 495 domácností jednotlivců a tvořily 42,3 % z celkového počtu hospodařících domácností v kraji. Tento podíl byl v mezikrajovém srovnání **třetí nejvyšší** po hlavním městě Praze a Karlovarském kraji.

Neúplných rodin bylo v kraji v době sčítání 43 661 a převážně byly tvořeny osamělou matkou (18,1 % z domácností tvořených jednou rodinou). Tento podíl byl v mezikrajovém srovnání druhý nejvyšší po Karlovarském kraji, nejmenší podíl neúplných rodin tvořených osamělou matkou byl zjištěn v Kraji Vysočina (13,2 %). Podíl neúplných rodin s osamělým otcem (3,0 %) byl v Ústeckém kraji také druhý nejvyšší v rámci republikového srovnání, rovněž po kraji Karlovarském.

Průměrný počet členů hospodařících v jedné domácnosti byl v Ústeckém kraji 2,06 osob a v mezikrajovém srovnání byl třetí nejnižší. Nejvíce osob spolu v jedné domácnosti hospodařilo v Kraji Vysočina, a to 2,32 osob.

Z porovnání údajů jednotlivých okresů kraje vyplývá, že okresem, kde přetrvává spíše tradiční uspořádání rodin, jsou Litoměřice, kde je nejvyšší podíl hospodařících domácností tvořených jednou úplnou rodinou (48,1 %) s nejvyšším podílem manželských párů (77,2 %) a s tím souvisejícím nejnižším podílem tzv. faktických manželství (druh, družka 22,8 %). Nachází se zde druhý nejnižší podíl neúplných rodin v kraji (11,2 %) po okrese Louny (11,1 %) a nejvyšší podíl hospodařících domácností se 2 a více rodinami (1,5 %). Z pohledu nerodinných domácností je na Litoměřicku nejnižší podíl domácností jednotlivců (37,6 %). Naproti tomu

KOMENTÁŘ

údaje okresu Most jsou většinou na opačném pólu v meziokresním hodnocení. Nachází se zde nejnížší podíl hospodařících domácností s 1 úplnou rodinou (39,5 %), nejnížší podíl manželských párů (71,9 %) v rámci této rodiny, i nejvyšší podíl (28,1 %) faktických manželství. Na Mostecku je dále nejvyšší podíl neúplných rodin (12,7 %), nejnížší podíl 2 a více rodin (0,8 %) v hospodařící domácnosti a nejvyšší zastoupení domácností jednotlivce (45,4 %).

Další zveřejněné výsledky ve formě tabulek a kartogramů jsou do úrovně krajů uvedeny na webu www.scitani.cz, podrobnější údaje pak ve [Veřejné databázi ČSÚ](#) a datových sadách otevřených dat. Kompletní data ke stažení v otevřeném formátu CSV jsou k dispozici na stránce [Výsledky sčítání 2021 – otevřená data](#).

Kontakt:

Monika Raušerová
Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem
e-mail: monika.rauserova@czso.cz
tel.: 47 2706 121